

Handläggare
Andersson Johan
Rinander Barbro

Datum
2018-09-12

Diarienummer
KSN-2018-2247

Kommunstyrelsen

Yttrande över kommunrevisionens granskning av stöd till idrottande

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att avge yttrande till kommunrevisionen enligt **bilaga 1**.

Ärendet

Kommunrevisionen har överlämnat sin granskningsrapport, **bilaga 2**, om kommunens stöd till idrottande för yttrande senast den 31 oktober 2018. Kommunrevisionen har granskat huruvida stöd till idrottande sker på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt utifrån de mål och uppdrag som fastställts av fullmäktige. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018. Kommunrevisionen rekommenderar i sin granskningsrapport nämnden:

- Att skyndsamt arbeta fram en långsiktig plan för anläggningsförsörjningen.
- Att skyndsamt arbeta fram kommunens förhållningssätt beträffande de stora publika evenemangsarenorna.
- Att tydliggöra om beslut rörande föreningsbidrag är ett delegerat ärende eller om det är verkställighet av nämndbeslut.
- Att följa upp de ambitioner/satsningar som gjorts för att öka jämställdhet, jämlikhet och jämna ut olikheterna mellan flickor/kvinnor och pojkar/män.
- Att skapa forum för dialog mellan de kommunala bolagen och primärkommunen.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Idrotts- och fritidsnämndens synpunkter på kommunrevisionens rekommendationer framgår av **bilaga 1**, däribland åtgärder kring lokalförsörjning och de särskilda uppdrag för ökad jämställdhet och jämlikhet som nämnden gavs i Mål och budget. Kommunstyrelsen har inget att tillägga därutöver.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Mats Norrbom
Stadsbyggnadsdirektör

Handläggare
Andersson Johan
Rinander Barbro

Datum
2018-09-12

Diarienummer
KSN-2018-2247

Kommunrevisionen
KRN/2018-32
kommunrevisionen@uppsala.se
bo.adel@kpmg.se

Yttrande över kommunrevisionens granskning av stöd till idrottande

Kommunrevisionen har inkommit med ovanstående rubricerad skrivelse för yttrande senast den 31 oktober 2018. Kommunstyrelsen har tagit del av idrotts- och fritidsnämndens yttrande i ärendet, och har inget övrigt att tillägga till nämndens synpunkter som redovisas nedan.

Att skyndsamt arbeta fram en långsiktig plan för anläggningsförsörjningen. Det har gått drygt två år sedan det av kommunfullmäktige beslutades att ett styrande dokument gällande den långsiktiga anläggningsförsörjningen i kommunen skulle arbetas fram.

Uppsala kommun tar ett samlat grepp om lokalförsörjningsplaneringen för kommunens totala behov av lokaler för olika verksamheter. Sammanlagt pågår arbetet med åtta stycken lokalförsörjningsplaner för olika nämnder, däribland idrotts- och fritidsnämnden.

Lokalförsörjningsplanen för idrottslokaler föreläggs idrotts och fritidsnämnden för beslut under november månad 2018. Planen kommer därefter att föreläggas för beslut i kommunstyrelsen och koordineras till en samlad lokalförsörjningsplanering för kommunen. Kommunens arbete med lokalförsörjningsplanering är en fortgående arbetsmetod som koordineras med Mål och budget-arbetet och nämndernas verksamhetsplaner för att uppnå en effektiv och kostnadsbesparande stadsbyggnadsprocess. Effekten kommer att kunna avläsas i en fastställd lokalförsörjningsplan.

Att skyndsamt arbeta fram kommunens förhållningssätt beträffande de stora publika evenemangsarenorna. Det har gått drygt två år sedan kommunfullmäktige beslutade att ett styrande dokument gällande de publika evenemangsarenorna skulle arbetas fram.

Även publika idrottsarenor ingår i arbetet med idrott- och fritidsnämndens lokalförsörjningsplanering. Där säkerställs att denna typ av specialanläggningar hanteras på samma sätt som övriga anläggningar med avseende på bland annat behovsutredning, ekonomiska konsekvenser, projektprioritering och koordinering med andra nämnders lokalbehov. Effekten kommer att kunna avläsas i en fastställd lokalförsörjningsplan.

Att tydliggöra om beslut rörande föreningsbidrag är ett delegerat ärende eller om det är verkställighet av nämndbeslut.

Uppsala kommun ger, genom idrotts och fritidsnämnden, kontanta föreningsbidrag till föreningar för verksamhet som bedrivs för barn och ungdomar mellan 5 och 25 år. Att ge bidrag för vuxenverksamhet ingår inte i nämndens uppdrag. Nämnden beslutar om regelverk och ekonomiska ramar för hur föreningsbidrag ska fördelas.

Efter att en ny nämnd tillträtt i januari 2019 kommer även hantering av föreningsbidrag att införas i nämndens delegationsordning. Beslut om ny delegationsordning sker snarast efter att den nya nämnden har tillträtt. Effekten blir kvalitetssäkrad hantering av föreningsbidrag.

Att följa upp de ambitioner/satsningar som gjorts för att öka jämställdhet, jämlikhet och jämna ut olikheterna mellan flickor/kvinnor och pojkar/män.

Nämnden arbetar med följande uppdrag som kommunfullmäktige givit i Mål och budget:

- att genomföra analyser för jämställdhetsbudgetering inom minst ett nytt utvecklingsområde årligen, samt att utifrån analys ta fram åtgärder i syfte att minska ojämställdhet.
- Ett arbete med att utveckla en metod för att säkerställa fördelningen av ekonomiskt stöd pågår och kan helt färdigställas när ett nytt system för hantering av föreningsbidrag och bokning är utvecklat och driftsatt vilket beräknas till 2020.
- Att genomföra könskonsekvensbeskrivningar i samband med kommande investeringar.
- Följande åtgärder har gjorts: Utbildning i jämställdhet och hbtq har genomförts inom avdelningen idrott och fritid. Idrottsanläggningar anpassas för trygghet. Vid ny- och ombyggnation av anläggningar görs könsneutrala omklädningsrum och avskärmade duschrum. I utformningen tas hänsyn till trygghet och säkerhet.
- Under 2018 har 4 föreningar och Upplands idrottsförbund genomgått utbildning i jämställdhet, jämlikhet och normkritiskt tänkande. Under 2019 kommer elitidrottsföreningar att utbildas och hbtq-diplomeras. Effekten kan avläsas i uppföljningen av nämndens verksamhetsplan.

Att skapa forum för dialog mellan de kommunala bolagen och primärkommunen.

Nämnden har på kommunfullmäktiges uppdrag ansvaret för kommunens idrottsverksamhet. I arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde sker regelbundet dialog och samverkan med föreningar och andra aktörer. Utgångspunkt för dialog och samverkan som löpande pågår med bland annat kommunens bolag är idrotts- och fritidspolitiska programmet samt de avtal som finns mellan bolagen och nämnden. Främst är det hyresavtal eller olika former av uppdragsavtal där nämnden som

hyresgäst eller kund anger krav och önskemål om exempelvis dimensionering, innehåll eller utformning.

För att uppnå lika principer vad gäller avtal, marknadsföring, ekonomisk ersättning o dyl. för samtliga aktörer har nämnden regelbundna dialogmöten med alla berörda bolag, inklusive Fyrishov.

Dialogmöten pågår om ett nytt avtal med Fyrishov. Effekten blir att liknande avtal tecknas med alla kommunala bolag.

Genomförda åtgärder utgör underlag för nästa revision av internkontrollplanen.

Kommunstyrelsen

Marlene Burwick
Ordförande

Ingela Persson
Sekreterare

UPPSALA KOMMUN
REVISORERNA

2018-06-15

Kommunstyrelsen

Idrott- och fritidsnämnden

Kommunfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport ”Stöd till idrottande”

KPMG har av Uppsala kommuns revisorer fått i uppdrag att granska om kommunens stöd till idrottande sker på ett ändamålsenligt och ur ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt utifrån de mål och uppdrag som fastställts av fullmäktige. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

År 2015 beslutade kommunfullmäktige om *Idrotts- och fritidspolitiskt program*. Av programmet framgår bl. a. att särskilda styrdokument ska tas fram och klargöra den långsiktiga anläggningsförsörjningen i kommunen. Enligt uppgift pågår ett arbete med att ta fram ett styrdokument för långsiktig anläggningsförsörjning. Vidare framgår det av programmet att ett styrande dokument som stipulerar Uppsala kommuns förhållningssätt beträffande de stora publika evenemangsarenorna ska arbetas fram. Även här pågår ett arbete med att ta fram styrande dokument. Då drygt två år passerat sedan besluten fattades rörande styrande dokument gällande den långsiktiga planeringen samt rörande kommunens förhållningssätt till de stora publika evenemangen anser vi att dessa styrdokument nu behöver tas fram skyndsamt.

Idrotts- och fritidsnämnden fattar utifrån av fullmäktige tilldelad ram beslut om den totala budgeten för nämnden, inte hur de olika stöden ska fördelas eller hur stora belopp som respektive stöd/nivå ska ge. Detta är enligt de intervjuade delegerat till tjänstemännen enligt delegationsordningen. Om fördelning av föreningsstöd ska ses som delegerat till tjänstemän ska fördelning av stöd redovisas och anmälas som ett delegationsärende till nämnden vilket vi inte kan finna är fallet idag. Alternativt ska föreningsstödet i stället ses som verkställighet vilket, enligt beslutad delegationsordning, är fallet om det saknas utrymme för självständiga bedömningar. Då nämnden inte beslutar om fördelning av föreningsstöd eller nivån på stöden är vår bedömning att det bör tydliggöras om fördelning av föreningsbidrag ska hanteras som ett delegerat ärende eller om det ska anses som verkställighet. Hantering av föreningsstöd saknar inte, enligt vår mening, utrymme för självständig bedömning.

För att jämföra ut mellan flickor/pojkar, kvinnligt/manligt har det, enligt företrädare för verksamheten arbetats med/satsas på att utrusta anläggningarna på ett mer allsidigt sätt för att passa flickor/kvinnor. Vi har i vår granskning inte kunnat finna att det genomförts någon uppföljning av den gjorda satsningen dvs. att utjämna mellan flickor/pojkar kvinnligt/manligt. Då ambitionen är att öka jämställdhet, jämlikhet och jämföra ut olikheterna mellan flickor/pojkar och kvinnligt/manligt menar vi att detta borde följas upp frekvent.

Vidare konstaterar vi att Idrotts- och fritidsnämnden fastslagit *Anläggningskategorier och prioritering av tider*. Det styrande dokumentet ställer upp grundkrav samt grundprinciper för

fördelning av tider och resurser vilket vi anser är ett tillämpligt styrande dokument att förhålla sig till.

Idrotts- och fritidsnämnden stödjer extern arenaverksamhet både ekonomiskt, marknadsföringsmässigt och med avtalslängd (ex. IFU arena). Av verksamhetsföreträdare framkom att kommunens "egna" verksamheter inte har samma förutsättningar/möjligheter som de externa aktörerna. Vi anser att Idrotts- och fritidsnämnden bör sträva efter att ha samma principer vad gäller avtal, marknadsföring, ekonomisk ersättning o dyl.

Med utgångspunkt av ovanstående rekommenderar vi Idrotts- och fritidsnämnden:

- Att skyndsamt arbeta fram en långsiktig plan för anläggningsförsörjningen. Det har gått drygt två år sedan det av kommunfullmäktige beslutades att ett styrande dokument gällande den långsiktiga anläggningsförsörjningen i kommunen skulle arbetas fram.
- Att skyndsamt arbeta fram kommunens förhållningssätt beträffande de stora publika evenemangsarenorna. Det har gått drygt två år sedan kommunfullmäktige beslutade att ett styrande dokument gällande de publika evenemangsarenorna skulle arbetas fram.
- Att tydliggöra om beslut rörande föreningsbidrag är ett delegerat ärende eller om det är verkställighet av nämndbeslut.
- Att följa upp de ambitioner/satsningar som gjorts för att öka jämställdhet, jämlikhet och jämna ut olikheterna mellan flickor/kvinnor och pojkar/män.
- Att skapa forum för dialog mellan de kommunala bolagen och primärkommunen.

Revisionen begär yttrande över revisionens iakttagelser, utifrån följande frågeställningar, senast 2018-10-31 till kommunrevisionen@upsala.se och till sakkunnigt biträde; bo.adel@kpmg.se.

- Med avseende på den genomförda granskningen, vilka åtgärder avser ni att genomföra i syfte att komma tillrätta med de påtalade bristerna?
- Under vilken tidsperiod avser ni att genomföra dessa åtgärder?
- Hur kommer ni att avläsa effekten av dessa åtgärder?
- Hur kommer dessa åtgärder att påverka innehållet i nästa revision av internkontrollplanen?
- Om ni inte anser att revisionens granskning behöver besvaras eller att den har aktuell bäring på ert nuvarande arbete vänligen utveckla skälen till er bedömning.

För kommunrevisionen

Karolina Larfors, ordförande

Stöd till idrottande

Revisionsrapport

Uppsala kommun

KPMG AB

2018-06-15

Antal sidor 34

Antal bilagor 5

Uppsala kommun Granskn rapp stöd till idrottande 2018 slutversion.docx

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	3
3	Syfte och granskningsfrågor	4
4	Avgränsning	4
5	Revisionskriterier	4
6	Ansvariga nämnder och bolag	4
7	Metod	4
8	Projektorganisation	5
9	Styrande- och stödjande dokument	5
9.1	Kommunfullmäktiges mål som pekar mot granskningen...	5
9.2	Reglemente	6
9.3	Idrotts- och fritidspolitiskt program	6
9.4	Idrotts- och fritidsnämnden	7
9.5	Styrande- och stödjande dokument, sammanfattning och kommentarer	9
10	Resultat av granskningen	10
10.1	Ansvar	10
10.2	Stöd till idrottande	10
10.3	Lokaler och anläggningar	15
10.4	Uppsala kommuns stöd till idrottande jämfört med andra kommuner	17
10.5	Fastställda mål kopplade till stöd	17
10.6	Övriga frågor - kommunala bolag	17
10.7	Resultat av granskningen, sammanfattning och kommentarer	19
11	Svar på revisionsfrågan samt rekommendationer	20
11.1	Svar på revisionsfrågan och rekommendationer	20
11.2	Rekommendationer	23

1 Sammanfattning

År 2015 beslutade kommunfullmäktige om *Idrotts- och fritidspolitiskt program*. Av programmet framgår bl. a. att särskilda styrdokument ska tas fram och klargöra den långsiktiga anläggningsförsörjningen i kommunen. Enligt uppgift pågår det ett arbete med att ta fram ett styrdokument för långsiktig anläggningsförsörjning. Vidare framgår det av programmet att ett styrande dokument som stipulerar Uppsala kommuns förhållningssätt beträffande de stora publika evenemangsarenorna ska arbetas fram. Även här pågår ett arbete med att ta fram styrande dokument. Då det gått drygt två år sedan det beslutades att styrande dokument gällande den långsiktiga planeringen samt kommunens förhållningssätt till de stora publika evenemangen skulle arbetas fram anser vi att dessa styrdokument behöver tas fram skyndsamt.

Det finns ett av Idrotts- och fritidsnämnden antaget styrande dokument vad gäller stöd till idrottande, *Bidragsregler för barn- och ungdomsföreningar*. Bidragsreglerna är uppdelade i tre olika kontantstöd; verksamhetsstöd, anläggningsstöd och utvecklingsstöd vilka regleras enligt beslutade bidragsregler. Som parametrar för bidragsberättigade används ex. antal medlemmar, aktivitetspoäng, kvalitetspoäng och sammankomster.

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar om den totala budgeten för nämnden, inte hur de olika stöden ska fördelas eller hur stora belopp som respektive stöd/nivå ska ge, detta är enligt de intervjuade delegerat till tjänstemännen enligt delegationsordningen. Om fördelning av föreningsstöd ska ses som delegerat till tjänstemän ska fördelning av stöd redovisas och anmälas som ett delegationsärende till nämnden vilket vi inte kan finna är fallet idag. Alternativt ska föreningsstödet ses som verkställighet vilket, enligt beslutad delegationsordning¹, är fallet om det saknas utrymme för självständiga bedömningar. Hantering av föreningsstöd saknar inte, enligt vår mening, utrymme för självständig bedömning. Då nämnden inte beslutar om fördelning av föreningsstöd eller nivån på stöden är vår bedömning att det bör tydliggöras om fördelning av föreningsbidrag ska hanteras som ett delegerat ärende eller om det ska anses som verkställighet.

För att jämföra ut mellan flickor/pojkar, kvinnligt/manligt har det, enligt företrädare för verksamheten arbetats med/satsas på att utrusta anläggningarna på ett mer allsidigt sätt för att passa flickor/kvinnor. Vi har i vår granskning inte kunnat finna att det genomförts någon uppföljning på den gjorda satsningen dvs. att utjämföra mellan flickor/pojkar kvinnligt/manligt. Då ambitionen är att öka jämställdhet, jämlikhet och jämföra ut olikheterna mellan flickor/pojkar kvinnligt/manligt menar vi att detta borde följas upp frekvent.

Vidare konstaterar vi att Idrotts- och fritidsnämnden fastslagit *Anläggningskategorier och prioritering av tider*. Det styrande dokumentet ställer upp grundkrav samt grundprinciper för fördelning av tider och resurser vilket vi anser är ett tillämpligt styrande dokument att förhålla sig till.

Vid granskningen framkom även att ett av kommunens bolag upplevde en avsaknad av samordning och dialog mellan idrotts- och fritidsnämnden och bolaget. Vid beslutsfat-

¹ IFN 2015-02-11. Delegationsordning för Idrotts- och fritidsnämnden 5. Verkställighetsbeslut. "Till beslutsfattande som faller utanför delegationsbegreppet hör beslut som är att betrakta som ren verkställighet, dvs. där det saknas utrymme för självständiga bedömningar. Exempel på sådana beslut är avgiftsdebitering enligt fastställd taxa och inköp enligt ramavtal."

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

tande/beslut önskades kommunikation och konsekvensanalys mellan bolaget och Idrotts- och fritidsnämnden. Det efterlyses även en plattform för dialog mellan ägare, beställare och utförare. Att skapa forum för dialog mellan de kommunala bolagen, idrotts- och fritidsnämnden och primärkommunen bör vara en bra plattform för att finna sam- syn/samförstånd mellan olika aktörer.

Det finns en delad uppfattning vad gäller förutsättningar/möjligheter för de externa aktörerna. Idrotts- och fritidsnämnden stödjer extern arenaverksamhet både ekonomiskt, marknadsföringsmässigt och med avtalslängd (ex. IFU arena). Av vissa verksamhetsföreträdare framkom att kommunens "egna" verksamheter inte har samma förutsättningar/möjligheter som de externa aktörerna (ex. Fyrishov AB). Vi anser att Idrotts- och fritidsnämnden bör sträva efter att ha samma principer vad gäller avtal, marknadsföring, ekonomisk ersättning o dyl för samtliga aktörer.

Med utgångspunkt från ovanstående rekommenderar vi Idrotts- och fritidsnämnden:

- Att skyndsamt arbeta fram en långsiktig plan för anläggningsförsörjningen. Det har gått drygt två år sedan det av kommunfullmäktige beslutades att ett styrande dokument gällande den långsiktiga anläggningsförsörjningen i kommunen skulle arbetas fram.
- Att skyndsamt arbeta fram kommunens förhållningssätt beträffande de stora publika evenemangsarenorna. Det har gått drygt två år sedan kommunfullmäktige beslutade att ett styrande dokument gällande de publika evenemangsarenorna skulle arbetas fram.
- Att tydliggöra om beslut rörande föreningsbidrag är ett delegerat ärende eller om det är verkställighet av nämndbeslut.
- Att följa upp de ambitioner/satsningar som gjorts för att öka jämställdhet, jämlikhet och jämna ut olikheterna mellan flickor/kvinnor och pojkar/män.
- Att skapa forum för dialog mellan de kommunala bolagen och primärkommunen.

2 Bakgrund

Uppsala kommun styrs utifrån av fullmäktige fastställda nio inriktningsmål. Varje mål förstärks med tidsbegränsade uppdrag och måluppfyllelsen mäts med olika indikatorer. För 2018 finns 111 uppdrag och 72 indikatorer fastställda i dokumentet Mål och budget 2018-2020.

Stora delar av de olika verksamheterna bedrivs genom eller med hjälp av kommunägda bolag. Fastställda mål och uppdrag gäller i tillämpliga delar även för bolagen.

Revisorerna har i sin risk- och väsentlighetsanalys för 2018 bedömt att en genomlysning bör ske av området stöd till idrottande. Ansvar är fördelat mellan olika nämnder och bolag och risk kan finnas att det sammantagna stödet inte motsvarar fullmäktiges intentioner.

Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

3 Syfte och granskningsfrågor

Syftet med granskningen har varit att belysa kommunens stöd till idrottande som ett underlag för bedömning av om stödet sker på ett ändamålsenligt och ur ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt utifrån de mål och uppdrag som fastställts av fullmäktige.

Inom ramen för det övergripande syftet avses har följande frågor besvarats:

- Vilka olika typer av stöd till idrottande finns?
- Hur stora är de totala årliga stöden?
- Hur görs prioriteringar mellan t ex olika idrotter, elit/motion, kvinnligt/manligt?
- Efter vilka principer fastställs nivåerna på olika typer av stöd?
- Vilka andra former av stöd finns för idrottslig verksamhet, t ex tillhandahållande av lokaler och anläggningar?
- Vilka lokaler och anläggningar ägs eller finansieras av kommunen och kommunala bolag och vilka idrotter respektive andra verksamheter bedrivs där?
- Efter vilka principer fastställs hyror i lokaler och anläggningar för idrott som ägs eller finansieras av kommunen och kommunala bolag?
- Vilka styrelser/nämnder ansvarar för de olika stöden inklusive lokaler och anläggningar?
- Hur ser Uppsala kommuns stöd till idrottande ut jämfört med andra kommuner?
- Finns en tydlig koppling mellan de kommungemensamma målen, enskilda nämnders mål och omfattning och inriktning på de stöd som ges?
- Övriga frågor som är relevanta för den övergripande frågeställningen.

4 Avgränsning

Granskningen har avsett förhållandena vid granskningstidpunkten 2018.

5 Revisionskriterier

Granskningen har utgått från fullmäktige fattade beslut rörande mål och uppdrag som berör området.

6 Ansvariga nämnder och bolag

Nämnder som berörs av granskningen är kommunstyrelsen, idrotts- och fritidsnämnden, Fyrishov AB samt Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB.

7 Metod

Granskningen genomförs genom:

- Intervjuer med politiker och tjänstemän
- Insamling av styrdokument och andra relevanta handlingar.

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

- Insamling av ekonomisk information.
- Analyser.
- Skriftlig och muntlig avrapportering.

Alla intervjuade har haft möjlighet att faktakontrollera granskningsrapporten.

8 Projektorganisation

Granskningen har genomförts av Camilla Strömbäck kommunal revisor under ledning av Bo Ädel, kundansvarig.

9 Styrande- och stödjande dokument

9.1 Kommunfullmäktiges mål som pekar mot granskningen...

Uppsala kommun arbetar med mål- och resultatstyrning vilket betyder att de förtroendevalda styr utifrån de mål de sätter upp och de resultat som kommunens verksamheter ska uppnå. Målen kallas för inriktningsmål. Uppsala kommun har i Mål och budget 2018-2020 med plan 2019-2020 tagit fram följande nio stycken inriktningsmål.² Nedan följer en kort sammanfattning av målen.

- Mål 1. Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi. Av detta mål framgår bland annat att Kommunens resurser ska fördelas jämställt. Kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ska ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling.
- Mål 2. Uppsala ska vara attraktivt att leva, verka och vistas i. I denna målformulering framgår bland annat att Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation där kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Arbetet med att skapa förutsättningar för jämlik, jämställd och tillgänglig kultur, idrott och fritid fortsätter. Idrott, fritid och kultur utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet.
- Mål 3. Uppsalas stad och landsbygd ska växa smart och hållbart. Uppsala kommun ska vara en av landets bästa landsbygdskommuner.
- Mål 4. Uppsala ska vara jämlikt, med goda levnadsvillkor för invånarna. Av det fjärde målet framgår att Välfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Utifrån ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt ska klyftorna mellan människor och områden minska. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald. Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Idrott och fritidsverksamhet samt föreningslivet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. Uppsala ska vara ett bra samhälle att åldras i.
- Mål 5. Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete.

² KF 2017-11-06/07 § 248 Dnr KSN-2016-2268

2018-06-15

- Mål 6. Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning och utmanas i sitt lärande.
- Mål 7. Uppsalas invånare ska leva ett oberoende liv och få stöd, vård och omsorg utifrån sina behov.
- Mål 8. Uppsalas invånare och organisationer ska vara delaktiga i att utforma samhället. Av det åttonde målformuleringen framgår bland annat följande Kommunens verksamhet har mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättvisa som utgångspunkt.
- Mål 9. Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala.

9.1.1 Uppsala kommuns inriktning, verksamhet, ekonomi 2015-2018³

Dokumentet är Uppsala kommuns verksamhetsplan och innehåller inriktningsmål och budget. Av dokumentet framgår utvecklingsförutsättningarna för Kultur, idrott och fritid: "Ett rikt utbud av kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter är viktigt för medborgarnas livskvalitet och bidrar till kommunens attraktivitet. Utbudet ska av alla upplevas som jämställt och tillgängligt. Bibliotek, fritidsgårdar, lokala kulturhus, idrotts- och fritidsanläggningar spelar en viktig roll som mötesplatser för demokrati, mångkulturella möten, kultur, kunskap och aktiviteter."

Vidare framgår av dokumentet att "Uppsalabor i alla åldrar ges goda möjligheter till ett rikt idrotts- och fritidsliv, både i egen- och föreningsorganiserad form. Utvecklingen av stadens arenor och mötesplatser utgår alltid från aspekterna tillgänglighet, närhet, kommunikation, säkerhet, trygghet och estetik samt möjligheten till mångsidig användning och funktionalitet. Medborgarna ska ha god tillgång till idrotts-, motions- och friluftsanläggningar." "En framgångsrik breddidrott såväl som satsningar på elitnivå erbjuder medborgarna spännande och utvecklande upplevelser och bidrar till en positiv bild av Uppsala. Förutsättningarna finns för Uppsalas föreningsliv att bedriva idrott på elitnivå. Elitidrottarna är av stort värde som förebilder framförallt för barn- och ungdomar. I Uppsala kommun eftersträvas en balans mellan bredd- och elitidrott vad gäller tillgång till tränings- och tävlingstider."

9.2 Reglemente

Idrotts- och fritidsnämndens ansvarar enligt *Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun*⁴ 45 § för; 1. kommunens idrotts- och fritidsverksamhet, utom den fritidsverksamhet för vilken kulturnämnden ansvarar, 2. inhyrning av lokaler och anläggningar för idrotts- och fritidsändamål till täckande av kommunens behov, ansvar för verksamhetsdrift i inhyrda lokaler och anläggningar, samt förvaltningar av egenägda lokaler och anläggningar, 3. Upplåtelse av lokaler för idrotts- och fritidsverksamhet.

9.3 Idrotts- och fritidspolitiskt program

Uppsala kommuns *Idrotts- och fritidspolitiska program*⁵ tar ett helhetsperspektiv på Uppsalabornas fria tid. Programmet utgör utgångspunkt för kommunens samtliga

³ KF 2014-12-15 § 255, Dnr KSN-2014-0009

⁴ KF 2016-12-12 § 230, Dnr KSN-2016-1842

⁵ KF 2015-12-07 § 194, Dnr KSN-2015-1825

2018-06-15

nämnder, styrelser, förvaltningar samt bolag och deras bidrag till att förverkliga de mål som återges i detta program.

Kommunens åtgärder ska, enligt programmet, leda till balans när det gäller förutsättningarna för en aktiv och hälsobefrämjande fritid:

- mellan flickor/pojkar, kvinnor/män
- mellan idrotts- och andra fritidsaktiviteter
- mellan förenings- och egenorganiserade aktiviteter
- för stad och landsbygd
- oavsett socioekonomisk bakgrund

Av programmet framgår att särskilda styrdokument ska tas fram och klargöra:

- den långsiktiga *anläggningsförsörjningen* i kommunen
- grundläggande principer och nivåer för kommunens framtida *lokal- och anläggningssubventioner* samt kommunövergripande principer för *kontant- och annat stöd* till föreningslivet
- kommunens förhållningssätt till och samverkan med *elitidrotten* i kommunen
- kommunens förhållningssätt beträffande de stora *publika evenemangsarenorna*

9.4 Idrotts- och fritidsnämnden

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för planering och utveckling av bredd- och elitidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden löser sitt uppdrag huvudsakligen genom inhyrning och uthyrning av anläggningar samt genom att ha en långsiktig planering för lokalförsörjning avseende idrotts- och fritidsanläggningar. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.⁶

Verksamhetsplanen beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2017–2019. Nämnden konkretiserar inriktningsmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med egna nämndmål och strategier.

Av *Mål och budget 2018-2020 med plan 2019-2020* framgår att Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet är tillgänglig för alla och bidrar till människors livskvalitet och gör kommunen attraktiv för både boende och besökare. Tillgång till kultur och fritidsverksamhet för barn och unga är ett prioriterat område. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till en aktiv fritid ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Stödformerna och utvecklingen av de fysiska förutsättningarna i form av allmänna ytor och platser liksom anläggningar ska bidra till att skapa bättre balans i resursfördelningen mellan flickor/pojkar och kvinnor/män, mellan idrotts- och andra fritidsaktiviteter, mellan förenings- och egenorganiserade aktiviteter och mellan förutsättningarna på landsbygden och i staden.⁷

⁶ KF 2017-11-06/07 § 248 Dnr KSN-2016-2268

⁷ KF 2017-11-06/07 § 248 Dnr KSN-2016-2268

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

9.4.1 Bidragsregler för barn- och ungdomsföreningar

Enligt bidragsreglerna⁸ ska Uppsala kommun stödja föreningarnas barn- och ungdomsverksamhet vilket ska ha sin utgångspunkt i de mål som finns i det barn- och ungdomspolitiska programmet:

- Alla barn och ungdomar i Uppsala kommun känner delaktighet och har inflytande i frågor som rör dem.
- Alla barn och ungdomar i Uppsala kommun växer upp under likvärdiga villkor.
- Alla barn och ungdomar i Uppsala kommun lever i en god fysisk och psykisk miljö.
- Alla barn och ungdomar i Uppsala kommun känner trygghet och olika typer av verksamhet och aktiviteter är tillgängliga för dem.

Idrotts- och fritidsnämndens avsikt med bidragsreglerna och villkoren för att få bidrag ska inte ska vara detaljstyrande, däremot ska de styra mot de övergripande mål och värden som bidragsdokumentet fastslår.

Bidragsregler för barn och ungdomsföreningar är uppdelade i tre avsnitt;

- Verksamhetsstöd fördelas utifrån antal medlemmar, aktivitetspoäng, sammankomster, kvalitet och eventuella kostnader för ledarutbildning.
- Anläggningsstöd fördelas på drift- och investeringsstöd.
- Utvecklingsstöd fördelas på projekt eller skollov

9.4.2 Anläggningskategorier och prioritering av tider

Kommunfullmäktige i Uppsala har fastställt det styrande dokumentet *Anläggningskategorier och prioritering av tider*.⁹ Anläggningarna delas in i två kategorier:

- Till kategori 1 hör de som i stor utsträckning används för barn-, ungdoms-, och motionsidrott inklusive match och tävling.
- Till kategori 2 räknas de anläggningar som i stor utsträckning används för match, tävling och träning på elitnivå med krav på god publikkapacitet.

Det styrande dokumentet ställer upp grundkrav samt grundprinciper för fördelning av tider och resurser. Bland annat gäller grundprinciperna vid fördelning av tider i bokningsbara anläggningar att; Utbokningen ska som helhet präglas av för Uppsala kommuns viktiga värden som jämställdhet, mångfald och rättvisa samt att Barn och ungdomar ska likabehandlas.

Vidare stipulerar dokumentet att riktlinjer för prioritering av tid och resurser i kategori 1 utgår från följande:

1. Kommunens ordinarie grundskoleverksamhet har alltid företräde fram till klockan 16:00 måndag-fredag och gymnasieskolverksamheten har alltid företräde fram till klockan 18:00 måndag-fredag. Skolornas 1) elitidrottsklasser och 2) idrottsprogram prioriteras framför andra skolor. Dock endast till 25 procent av tillgänglig tid.

⁸ IFN IFN-2016-0113 samt IFN 2015-09-02 § 57 Information

⁹ IFN 2016-11-16 § 107, Dnr IFN-2016-0113

2018-06-15

2. Bidragsberättigade föreningar ska gå före icke föreningsorganiserade/enskilda förhyrare som i sin tur går före företag; kommunexterna förhyrare bokas i sista hand.
3. Förening/verksamhet med speciella krav på anläggning/utrustning har företräde till sådan anläggning som möter kraven för verksamhetens genomförande.
4. Förening/verksamhet har under ordinarie säsong företräde till säsongspräglad anläggning framför annan.
5. Närhetsprincipen ska tillämpas för anläggningar av allmän karaktär, spridda över kommunen. Det innebär att förening och skola i första hand ges tider i de anläggningar som ligger i föreningens huvudsakliga upptagningsområde och skolans närområde, i synnerhet när det gäller tider för barn och unga upp till 20 år.
6. Ungdomar upp till och med 20 år ges företräde till tider fram till kl. 20. 00. Ålderskategorin 7 år och yngre hänvisas måndag-fredag i första hand till mindre idrottshallar.
7. Många utövare har företräde framför få i jämförbara idrotter.

9.5 Styrande- och stödjande dokument, sammanfattning och kommentarer

Vi konstaterar att *Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun* fastställer att Idrotts- och fritidsnämndens ansvarar för kommunens idrotts- och fritidsverksamhet, lokaler och anläggningar för idrotts- och fritidsändamål samt upplåtelse av lokaler för idrotts- och fritidsverksamhet.

Vidare kan vi konstatera att kommunfullmäktige år 2015 beslutat om *Idrotts- och fritids-politiska program*. Av programmet framgår att kommunens åtgärder ska leda till balans när det gäller förutsättningarna för en aktiv och hälsobefrämjande fritid samt att särskilda styrdokument ska tas fram och klargöra följande:

- den långsiktiga *anläggningsförsörjningen* i kommunen. Det pågår, enligt uppgift, ett arbete med att ta fram ett styrdokument för långsiktigt anläggningsförsörjning. Då det gått drygt två år sedan det beslutades att ett styrande dokument skulle arbetas fram anser vi att detta styrdokument behöver tas fram skyndsamt.
- grundläggande principer och nivåer för kommunens framtida *lokal- och anläggningssubventioner* samt kommunövergripande principer för *kontant- och annat stöd* till föreningslivet. Vi konstaterar att detta styrdokument nu finns på plats.
- kommunens förhållningssätt till och samverkan med *elitidrotten* i kommunen. Vi konstaterar att Uppsala kommun har ett avtal med Destination Uppsala gällande projektledning av Elitidrott Uppsala. Enligt uppgift pågår det ett arbete med att ta fram ett styrdokument för kommunens förhållningssätt till och samverkan med elitidrotten.
- kommunens förhållningssätt beträffande de stora *publika evenemangsarenorna*. Enligt verksamhetsföreträdare pågår det ett arbete med vilket förhållningssätt Uppsala kommun ska till de stora publika evenemangsarenorna. Vår bedömning är att detta styrande dokument bör arbetas fram skyndsamt då det gått två år sedan kommunfullmäktige beslutat om att dokumentet skulle tas fram.

Vi noterar att det av *Bidragsregler för barn och ungdomsföreningar* framgår att Uppsala kommun ska stödja föreningarnas barn- och ungdomsverksamhet. Vi konstaterar att Uppsala kommun Granskn rapp stöd till idrottande 2018 slutversion.docx

2018-06-15

bidragsreglerna endast innefattar barn och ungdomar. För vuxna finns inga explicita bidragsregler.

Vidare konstaterar vi att Idrotts- och fritidsnämnden fastslagit *Anläggningskategorier och prioritering av tider*. Det styrande dokumentet ställer upp grundkrav samt grundprinciper för fördelning av tider och resurser vilket vi anser är ett bra styrande dokument att förhålla sig till.

10 Resultat av granskningen

Grunden för vår granskning har varit att belysa kommunens stöd till idrottande. Av den lokala överenskommelsen kommunen har med föreningslivet framgår det att Uppsala kommun ska ha en levande och välkomnande föreningsverksamhet som bidrar till att stärka demokrati och mångfald och ge barn och unga möjlighet till delaktighet och inflytande.¹⁰

10.1 Ansvar

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för huvuddelen av de stöd som utgår för idrottande.

Idrotts- och fritidsnämnden (IFN) beslutade att teckna avtal med Destination Uppsala AB om projektledning av "Elitidrott Uppsala"¹¹. En samverkan mellan kommunen, Upplands idrottsförbund, arenaägare och föreningar med syftet att utveckla elitidrotten i Uppsala. Ersättningen till Destination Uppsala AB uppgick för 2016 och 2017 till 526 000 kr per år. Avtalet har efter beslut i IFN förlängts att gälla även 2018, dock har ersättningsnivån minskats till 250 000 kr. IFN har även beslutat att uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att utreda och, senast 30 november 2018, återkomma med förslag på nytt avtal för kommunens fortsatta medverkan i "Elitidrott Uppsala".¹²

När samverkan kring "Elitidrott Uppsala" inleddes delades kostnaden mellan kommunstyrelsen (KS) och idrotts- och fritidsnämnden (IFN). Efter att medel för elitidrott fördes över från KS till IFN fick IFN uppdraget att ansvara för elitidrotten och hela ersättningen till Destination Uppsala AB betalats nu av IFN.

För SM-finalerna i bandy 2018-2020 har kommunstyrelsen beslutat att till Nya Destination Uppsala AB i årlig ersättning utge 3,5 miljoner kronor för uppdraget.¹³

10.2 Stöd till idrottande

Inom Uppsala kommun finns enligt styrdokumentet *Bidragsregler för barn- och ungdomsföreningar* tre kontantstöd att ansöka om¹⁴.

- *Verksamhetsstöd* för att föreningen ska kunna bedriva och utveckla sin ordinarie barn- och ungdomsverksamhet samt utveckla och stödja de ledare som behövs för att föreningen ska kunna hålla hög kvalitet på sin verksamhet.

¹⁰ <https://www.uppsala.se/kultur-och-fritid/stod-och-bidrag/stod-till-barn--och-ungdomsverksamhet/>

¹¹ IFN 2016-01-25 Dnr IFN-2014-0030

¹² IFN 2016-02-17 § 9, Dnr 2015-0161 samt 2017-11-21 § 113, Dnr 2017-0161

¹³ KS 2017-05-31 § 114 Dnr KSN-2017-2306

¹⁴ <https://www.uppsala.se/kultur-och-fritid/stod-och-bidrag/stod-till-barn--och-ungdomsverksamhet/#verksamhetsstod>

2018-06-15

- *Utvecklingsstöd* för särskilda och tidsbegränsade aktiviteter utöver ordinarie verksamhet samt för att bedriva verksamhet på skollov.
- *Anläggningsstöd* ska ge möjlighet att driva, underhålla eller förbättra en anläggning som en förening bedriver verksamhet i.

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar om den totala budgeten för nämnden inte om hur stöden ska fördelas, detta är enligt de intervjuade delegerat till tjänstemännen (fritidsstrategerna) enligt delegationsordningen. Fördelning av stöd går inte som ett beslutsärendet till nämnden. Däremot redovisas bidragen i efterhand en gång om året till nämnden som information. Redovisningen sker övergripande ex. hur mycket pengar som fördelats per bidrag samt hur många ansökningar, beviljande och avslag. Även föreningarnas inrapporterade medlemmar och aktiviteter redovisas vid informationstillfället.

Enligt fastslagen delegationsordning för Idrotts- och fritidsnämnden punkt 5. Verkställighetsbeslut framgår följande. "Till beslutsfattande som faller utanför delegationsbegreppet hör beslut som är att betrakta som ren verkställighet, dvs. där det saknas utrymme för självständiga bedömningar. Exempel på sådana beslut är avgiftsdebitering enligt fastställd taxa och inköp enligt ramavtal."

10.2.1 Årliga stöd samt nivåer på stöden

Kontanta stöd (föreningsbidrag) är för år 2018 budgeterade till 33,8 mkr, därtill kommer subventionen för lokaler/anläggningar (markeringsavgifter) med 130,5 mkr vilket betyder att budgeterat årligt stöd uppgår till 164,3 miljoner kronor.

Då vissa av bidragen betalas ut i efterskott menar man från förvaltningens håll att det är svårt att få fram de exakta siffrorna. Aktivitetsstöd och sammankomster följer riksidrottsförbundets ansökningstider vilket betyder att de aktivitetsstöd som söks den 25 februari 2018 avser aktiviteter i perioden 1 juli – 31 december 2017. Det betyder att det i skrivande stund inte gjorts fulla utbetalningar avseende år 2017 och inga utbetalningar avseende år 2018. Efter maj (2018) månads utgång är kommunen klara med alla utbetalningar, då kan de presentera exakta belopp. Fördelning av driftsstöd 2017 återfinns i Bilaga 1.

I nedan tabell presenteras budgetering för bidragen åren 2017 samt 2018:

År 2017		År 2018	
Bidragstyp	Belopp, tkr	Bidragstyp	Belopp, tkr
Medlemsstöd	2 104	Medlemsstöd ¹⁵	2 200
Driftsstöd ¹⁶	6 000	Driftsstöd ¹⁷	11 870

¹⁵ Medlemsstöd – Ges för de medlemmar som är stödberättigade (5-25 år och mantalsskrivna i Uppsala kommun)

¹⁶ Driftsstöd 2017 – Ges till föreningar med ett tak på 30procent och max 350 000 kr för godkända driftkostnader om budget tillåter.

¹⁷ Driftsstöd 2018 – Reviderade regler och ökat bidrag – Ges till föreningar med ett tak på 60procent och max 700 000 kr för godkända driftkostnader och för den tid som barn och unga nyttjar anläggningen.

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Investeringsstöd*	915	Investeringsstöd ¹⁸	915
Utvecklingsstöd Projekt	1 000	Utvecklingsstöd Projekt ¹⁹	1 000
Utvecklingsstöd Skollov	1 400	Utvecklingsstöd Skollov ²⁰	1 400
Aktivitetspoäng	4 360	Aktivitetspoäng	6 360
Sammankomst	4 170	Sammankomst	8 600
Kvalitetspoäng med ledarutbildningsstöd	1 500	Kvalitetspoäng med ledarutbildningsstöd ²¹	1 500
Total	21 449	Total	33 845

*Fördelning av Investeringsstöd, se bilaga 3

Den budgeterade ökningen av bidrag på ca 12,4 mkr mellan år 2017 och 2018 bestod av 5 mkr i ökat budgetanslag samt 7,4 mkr som kommer från ökade hyresintäkter. Dessa 7,4 mkr kommer från höjda markeringsavgifter (avgiften/bokad timma i kommunal anläggning), där en stor del av intäkterna går tillbaka till barn och ungdomsföreningar genom att höja bidragen för dessa. Det finns även en politisk vilja att öka förningsstödet ännu mer.

Det finns ett politiskt mål att vuxna inte ska subventioneras i samma utsträckning som förr. År 2017 betalade vuxna 80 kr per timme för en fullstor hall, efter höjningen 2018 betalar de nu 150 kr per timme. De ökade intäkter som kommer i takt med att vuxna börja betala mer ska gå tillbaka till barn och ungas verksamhet.

Stödet har även förändrats till förmån för att jämna ut olikheterna mellan de som driftar egna anläggningar och kommunens anläggningar. Tidigare kunde de som driftade egna anläggningar få max 30 procent av driftskostnaderna vilket nu höjts till max 60 procent.

I *Bidragsregler för barn och ungdomsföreningar* fastslås villkor och regler för föreningar som söker verksamhetsstöd, anläggningsstöd samt utvecklingsstöd.

- Verksamhetsstöd fördelas utifrån antalet medlemmar, aktivitetspoäng, sammankomster, kvalitet och eventuella kostnader för ledarutbildning. Verksamhetsstöd är ett grundläggande stöd för att föreningen ska kunna bedriva barn- och ungdomsverksamhet. Stödet ska hjälpa föreningen att hålla en hög kvalitet på verksamheten och ge möjlighet att vidareutveckla ledarna.
 - Medlemmar - för att en medlem ska vara stödberättigad måste medlemmen bland annat vara mellan 5 och 25 år och ha deltagit i en förenings-

¹⁸ Investeringsstöd – Kan ansökas för investeringar som röjer akuta hinder, miljöarbete, öka tillgänglighet på den egna anläggningen.

¹⁹ Utvecklingsstöd Projekt – Kan sökas för särskilda och tidsbegränsade insatser (ej ordinarie verksamhet)

²⁰ Utvecklingsstöd Skollov – Kan ansökas för aktiviteter som bedrivs under skollov, aktiviteten ska pågå minst i 3h och vara öppen för alla.

²¹ Kvalitetspoäng med ledarutbildningsstöd – Kvalitetspoäng, ett grundbidrag på 3 000 kr för föreningens påvisade kvalitetsarbete, ledarutbildningsstöd kan sökas ut en fördelad pott för de kostnader som föreningen haft föregående år på ledarutbildning.

2018-06-15

aktivitet. Medlemsstöd motsvarar summor mellan 58 – 60 kronor beroende på hur många medlemmar som registrerats i det totala antalet ansökningar.

- Aktivitetsstöd/poäng - aktivitetsstödet baseras på antalet aktivitetspoäng. Varje medlem får aktivitetspoäng när medlemmen deltar i en stödberättigad sammankomst. Föreningen kan få stöd för högst 200 aktivitetspoäng per deltagare och kalenderår upp till 14 års ålder. Därefter finns ingen poängbegränsning. Aktivitetspoäng har legat mellan 2,65 – 2,90 kronor (beroende på hur många aktivitetspoäng som registrerats i det totala antalet ansökningar). Från och med hösten 2018 kommer denna summa att öka då budget ökats.
- Sammankomster - som stödberättigad sammankomst räknas sammankomster med minst tre deltagare som pågår i minst en timme. Sammankomststöd har legat på 25 kronor per sammankomst men kommer att öka till 60 kronor per sammankomst.
- Kvalitetspoäng - föreningen kan få stöd för det antal kvalitetspoäng som föreningen nått upp till. Antalet kvalitetspoäng ger rätt till en viss del av den bidragspott som finns för det kvalitativa arbetet. Kvalitetspoängen betalas ut med en grundsumma på 3 000 kronor för det kvalitativa arbetet i föreningen. Om förening även utbildat sina ledare under föregående år kan de ansöka om ledarutbildningsstöd i samma ansökan. Ledarutbildningsstödet storlek beräknas utefter hur många medlemmar den enskilda föreningen haft föregående år och beräkningen är 54 kronor per medlem med ett minimum på 1 000 kronor med ett tak på 50 000 kronor. Om inte alla föreningar ansöker om ledarutbildningsstöd och det därför blir pengar kvar i potten så fördelas dessa pengar ut till de föreningar som sökt för mer pengar än vad de har i sin pott.
- Anläggningsstöd, fördelat på driftstöd och investeringsstöd. Anläggningsstödet vänder sig till föreningar som antingen äger eller har lång nyttjanderätt till en godkänd anläggning. Stödet ger föreningen möjlighet att kunna driva, underhålla och förbättra anläggningen och genom detta bedriva verksamhet i egen anläggning.
 - Driftstöd - för att få driftstöd ska föreningen under föregående kalenderår ha genomfört 50 bidragsberättigade sammankomster på den egna godkända anläggningen. Driftstöd utgår med 60 procent med ett tak på 700 tkr av föreningens godkända driftskostnader.
 - Investeringsstöd kan ges till föreningar för förbättringsåtgärder av anläggning.
- Utvecklingsstöd - syftet med utvecklingsstödet är att föreningar ska kunna få stöd för särskilda och tidsbegränsade aktiviteter som avser att utveckla den ordinarie verksamheten samt bedriva icke ordinarie verksamhet under skollov. Utvecklingsstöd fördelas på projekt och skollov.
 - Föreningar kan få projektstöd med max 100 tkr per år i två år.
 - Skollov är ett förstärkt verksamhetsstöd för ökade kostnader i samband med skollovsverksamhet.

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Nämnden fattar beslut om hur stor den sammanlagda bidragsbudgeten ska vara. De olika nivåerna för aktivitetspoäng och medlemsstöd utgår ifrån vad budgeten tillåter - i realitet till hur många ansökningar som inkommit, därmed är de tjänstemännen som fastställer nivåerna på de olika stöden.

I samband med höjningen av markeringsavgifterna så fattade idrotts- och fritidsnämnden beslut om att 7,3 miljoner kronor skulle gå tillbaka till barn- och ungdomsföreningarnas bidrag. De 7,3 mkr skulle täcka driftsstödets höjning från 30 procent till 60 procent med ett tak på 700 000 kronor samt att det skulle täcka en höjning av sammankomststödet. Efter beräkningar av tjänstemännen så landade höjningen på 60 kronor för sammankomststödet.

Idrotts- och fritidsnämnden antog 2017-01-25 § 12 *Förändrade markeringsavgifter*. Som en del i idrotts- och fritidsnämndens strävan att uppnå ökad jämställdhet och jämlikhet inom nämndens ansvarsområde föreslog nämnden anta en ny princip för subventionen till föreningar genom förändringar av bland annat markeringsavgiften. Intäkterna från de ökade markeringsavgifterna ska återföras till föreningarna genom bidrag som fördelas med syfte att uppnå ökad jämställdhet och jämlikhet. Den ökade avgiften följer nämndens princip om subvention till idrott och fritid då intäkten återförs till föreningarna genom ökat föreningsbidrag. Kommunfullmäktige fastslår, i samband med fastställande av taxor och avgifter, idrotts- och fritidsnämndens markeringsavgifter²².

Arenor och hallar o dyl subventioneras, enligt vissa verksamhetsföreträdare, inte på samma villkor. Ett exempel på skillnader mellan de olika arenauppgifterna mellan idrotts- och fritidsnämnden och IFU arena (Gränby) gällande subvention och tillhandahållande av skolidrott och att parterna är överens om en gemensam marknadsföring av densamma till en avtalstid på 25 år. Fyrishov AB har däremot ett ägardirektiv från Uppsala kommun om att tillhandahålla plats för skolidrott, vilket bolaget gör dagtid till samma lägre skolpris men utan subvention eller marknadsföring från idrotts- och fritidsnämnden, bolaget har heller aldrig haft en längre avtalstid på uppdraget.

Varför sådana olikheter, som i ovanstående fall, förklarades av verksamhetsföreträdare med att det var kommunfullmäktige som tog beslut om IFU arenan och idrotts- och fritidsnämnden (IFN) fick därefter uppdraget/ansvaret att skriva avtal. Från IFN menar man att det inte blir jämnt mellan anläggningar då kommunfullmäktige, i ovanstående exempel, ger uppdrag till IFN att teckna avtal o dyl. medan Fyrishov AB styrs via ägardirektiv.

10.2.1.1 Övriga stöd

Stöd ges även till ex. verksamhetsanpassning av lokaler och anläggningar där idrottsförbund ställer krav för att medge spel på olika nivåer ex. allsvensk fotboll. I nedan tabell redovisas utfallet för 2017 samt beräknade kostnader för perioden 2018-2020.

	2017	2018	2019	2020
Kostnad för anpassning, tkr		Beräknad kostnad	Beräknad kostnad	Beräknad kostnad
Studenternas IP för Allsvenskan	6 100	7 845	7 191	920

²² Def. Markeringsavgift – Avgift för uthyrning av lokaler och anläggningar.
Uppsala kommun Granskn rapp stöd till idrottande 2018 slutversion.docx

Av *Strategi för besöksnäringen för Uppsala kommun*²³ framgår att Uppsala bland annat ska ha särskilt fokus på idrottsevenet. Exempelvis genomförs Störvreta innebandy cup, vilken är världens största innebandy cup med mer än 700 deltagande lag, där Fyrishov är centrum för hela tävlingen samt att bland annat Fyrishov AB bidrar till genomförande av cupen genom exempelvis tillgång till lokaler samt personella resurser.

10.2.2 Prioriteringar

Av fastställda bidragsregler görs ingen selektion mellan manligt och kvinnligt idrottande eller mellan elit och motions idrottande. Uppsala kommun ska, enligt uppgift, arbeta med bredd inte elitsatsningar inom barn och ungdomsidrotten. Man menar att elitsatsningar "hämmas" bland annat genom det utarbetade poängsystemet som bidragsreglerna föreskriver.

För tilldelande av tider finns av idrotts- och fritidsnämnden det fastslagna styrande dokument *Anläggningskategorier och prioritering av tider*. Dokumentet delar in Uppsala kommuns anläggningar i två kategorier, en där anläggningarna i stor utsträckning används för barn-, ungdoms-, och motionsidrott samt en där anläggningar i stor utsträckning används för match, tävling och träning på elitnivå med krav på god publikkapacitet. Därefter stipulerar dokumentet hur fördelning av tider ska hanteras inom respektive kategori (se avsnitt 9.4.2).

Av den subventionsutredning som genomförts av verksamheten framkom det att ca 40 procent nyttjades av flickor/kvinnor och ca 60 procent till pojkar/män vilket, enligt uppgift, till stor del berodde på att fler pojkar/män deltar i föreningsorganiserad verksamhet och nyttjar anläggningarna. Fördelningen 40/60 speglar föreningarnas verksamhet. Vid intervju framkom det att för att jämna ut flickor/pojkar, kvinnligt/manligt har det arbetats med/satsats på att utrusta anläggningarna på ett mer allsidigt sätt för att passa flickor/kvinnor samt möjliggjort ex. HBTQ certifiering. Det har ännu inte genomförts någon uppföljning av satsningen.

I *Uppsala kommuns inriktning, verksamhet, ekonomi 2015-2018* fastslås att "En framgångsrik breddidrott såväl som satsningar på elitnivå erbjuder medborgarna spännande och utvecklande upplevelser och bidrar till en positiv bild av Uppsala. Förutsättningarna finns för Uppsalas föreningsliv att bedriva idrott på elitnivå. Elitidrottarna är av stort värde som förebilder framförallt för barn- och ungdomar. I Uppsala kommun eftersträvas en balans mellan bredd- och elitidrott vad gäller tillgång till tränings- och tävlingstider."

10.3 Lokaler och anläggningar

Majoriteten av de anläggningar idrotts- och fritidsnämnden hyr hyrs från Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB och Uppsala kommun skolfastigheter. Dessutom hyr idrotts- och fritidsnämnden från Uppsala kommuns fastighetsbolag AB och en del från privata fastighetsägare som ex. Svandammshallarna och Rosendalshallen.

²³ KF 2014-10-15 Dnr KSN-2014-0939

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Idrotts- och fritidsnämnden hyr också tid i Fyrishov, Svagströms arena, IFU arena och Fresh air nice ice arena. Av bilaga 4 framgår vilka lokaler och anläggningar som primärkommunen hyr in.

Idrotterna som bedrivs i anläggningarna är allt från skolidrott, konstakning, gymnastik, simning, vattensport, innebandy, fotboll, hästsport till i stort sett alla andra idrotter. Fyrishov AB driver två anläggningar, Fyrishov samt Gottsundabadet.

Fyrishov är med sina ca 1,6 miljoner besökare per år den mest besökta arenan i Sverige. Verksamheten håller öppet alla dagar året runt. Den totala omsättningen uppgick år 2017 till ca 100 miljoner kronor, varav kommunen subventionerar 24,2 miljoner kronor via uppdragsavtalet. Det är ca 100 föreningar som kan åtnjuta kommunens subventioner via uppdragsavtalet med idrotts- och fritidsnämnden, ca 30 föreningar är kopplade mot vattenaktiviteter och ca 70 föreningar som är kopplade mot landaktiviteter. Gottsundabadet omsatte år 2017 drygt 11 miljoner kronor varav 5,5 miljoner kr var uppdragsersättning. Fyrishov ägs och förvaltas av Fyrishov AB medan Gottsundabadet ägs av Uppsala kommun fastighets AB. Under de senaste tio åren har Fyrishov AB investerat i verksamheterna för ca 316 mkr.

Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB driver ett 50-tal anläggningar (se bilaga 2) varav ca 95 procent är idrottsanläggningar och resterande rekreationsanläggningar. Av bilaga 2 framgår vilka idrotter som utövas på respektive anläggning. Bolaget omsätter ca 75 miljoner kronor/år, år 2021 beräknas omsättningen uppgå till ca 120 miljoner kronor. Bolaget hyr ut anläggningarna till idrotts- och fritidsförvaltningen. Ca 90 procent subventioneras via markeringsavgift resterande ca 10 procent finansieras av kunden.

Sport- och rekreationsfastigheter AB äger tomträtten där IFU arena är placerad. Föreningarna driver arenan med hjälp av de årliga markeringsavgifterna från kommunen. IFU-avtalet med idrotts- och fritidsnämnden uppgår till ca 17 mkr/år. För investeringar i verksamheten kan föreningen/föreningarna även söka stöd via Uppsala kommun.

10.3.1 Hyror för lokaler och anläggningar

Kommunfullmäktige beslutar om taxor och avgifter, bland annat för hyra av idrottslokaler till subventionerad kostnad. Den 27 februari 2017 beslutade fullmäktige om taxor och avgifter inom idrotts- och fritidsnämndens område; fastställda taxor och avgifter ska från och med 1 januari varje år, med start 2018, följa den prisuppräknings som för varje år anges i Mål och budget. Kommunfullmäktige beslutade 2017-12-11 (§ 276) att räkna upp taxor och avgifter med 3 procent.

Fyrishov AB beslutar om hyresnivåerna för Fyrishov. För Gottsundabadet beslutar hyresvärden Uppsala kommun fastighets AB om hyresnivåerna.

Mellan Sport- och rekreationsfastigheter AB och primärkommunen, Uppsala kommun, finns det framtaget en principöverenskommelse som beskriver intentionerna/bakgrund för hur de ingående parterna tillsammans ska utforma hyresavtal/kontrakt för respektive lokal/objekt/anläggning samt förhållningssätt till varandra vid förändringar/nybeställningar. Överenskommelsen omfattar samtliga lokaler som hyrs in/och beställs av Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter från Uppsala kommuns nämnder med ansvar för idrotts- och rekreationslokaler.

10.4 Uppsala kommuns stöd till idrottande jämfört med andra kommuner

	2013	2014	2015	2016	2017
Kommunalt kontant bidrag till idrottsföreningar, kr/inv.					
Luleå	150	-	-	150	148
Kommungruppen Större stad	98	97	98	100	118
Södertälje	78	30	35	50	54
Trollhättan	168	69	77	78	85
Uppsala	108	47	46	93	98
Västerås	-	166	158	161	161

Uppsala kommun satsade år 2017 98 kronor/invånare i kommunalt bidrag till idrottsföreningar.²⁴ Vid jämförelse med kommungruppen (vilken Uppsala kommun ingår i) samt med fyra kommuner ur samma kommungrupp (kommungruppen större städer) ligger Uppsala kommun med sina 98 kr/invånare i det närmaste mitt mellan Södertälje (lägst med 54 kr/invånare) och Västerås (högst kontantbidrag per invånare, 161 kr). dock ligger Uppsala 20 kronor/invånare lägre vid jämförelse med kommungruppen större städer.

Jämförelse med andra kommuner vad gäller stöd till idrottande sker inte i någon större utsträckning.

10.5 Fastställda mål kopplade till stöd

Vid intervju beskrevs att kopplingen mellan kommunfullmäktiges mål till idrotts- och fritidsnämndens mål och de stöd som utges kunde utläsas bland annat ur folkhälsoperspektivet, jämlik-/jämförda perspektiv samt miljömålen.

Fastställda bidragsregler är kopplade mot beslutade mål. Ex. Jämförda hälsa, jämlikhet kan kopplas mot bedömning av kvalitetspoängen som sätts. Drogriska miljöer, Delaktighet och God hälsa finns som övergripande mål/värden upptagna i bidragsreglerna.

I projektet Jämförda, Jämlik, Normkritisk har ledare för olika föreningar deltagit för att tillsammans arbeta fram en handbok vilken framgent ska användas av alla föreningar i Uppsala kommun. Som referensgrupp till projektet har barn och ungdomar från föreningarna varit delaktiga och bidragit med deras synpunkter.

10.6 Övriga frågor - kommunala bolag

10.6.1 Fyrishov AB

Vid intervjutillfällen lyftes följande problem med styrningen mellan de kommunalägda bolaget Fyrishov AB och primärkommunen:

- Ägaren (Uppsala kommun) – utförarna (Fyrishov/Gottsundabadet) – beställarna (Idrotts- och fritidsnämnden). För bolagen ligger fortfarande beställar-utförarorganisationen kvar vilket upplevs som en flaskhals vad gäller styrningen och

²⁴ www.kolada.se

2018-06-15

finansieringsmodellen för bolaget. Tydlighet efterfrågas vad som är fritidsuppsdrag (ersättning för utförda tjänster till föreningslivet) och vad som är finansieringsmodell för bolaget.

- Att Idrotts- och fritidsnämnden inte är en egen förvaltning (jmf kulturförvaltningen) utan ligger organisatoriskt inbäddad under stadsbyggnadsförvaltningen upplevdes även det som en flaskhals i styrningen.
- Under den senaste 10-års perioden har det varit många chefsbyten på fritidschefspositionen samt organisatoriska förändringar i förvaltningen vilket medfört att man tappat i kompetensöverföring mellan bolaget och förvaltningen.

Finansiering till Fyrishov och Gottsundabadet sker nu via Idrotts- och fritidsnämnden. Tidigare skedde finansiering via ägaren, Uppsala kommun. Man menar att styrningen urholkas och blir otydlig i och med att finansiering sker via Idrotts- och fritidsnämnden istället för av ägaren Uppsala kommun.

Uppdraget som nämnden avtalat med Fyrishov AB är detaljstyrt vilket kan ge inlåningseffekter. Ex. fastslås det i uppdraget hur många timmar som Hall X ska tillhandahålla – föreningarnas verksamheter är säsong- och resultatbetonade, om ett lag som legat i högsta serien åker ner i seriesystemet kommer Hall X kunna användas till andra ändamål men med ett detaljstyrt uppdrag kan det bli en omöjlighet att styra om verksamheten.

Från bolagets sida upplevs en avsaknad av samordning och dialog mellan idrotts- och fritidsnämnden och bolaget såväl politiskt som på tjänstemannanivå. Vid beslutsfattande/beslut önskas kommunikation och konsekvensanalys mellan bolaget och Idrotts- och fritidsnämnden. Det efterlyses även en plattform för dialog mellan ägare, beställaren o utföraren såväl på politisk beslutande som på verksamhetsutförande nivå.

Vid intervju lyftes även avsaknaden av en Arenastrategi, hur Uppsala kommun vill att kommunen ska utveckla de större arenorna framgent.

Styrdokumentet mellan bolaget ägardirektiv och idrotts- och fritidsnämndens uppdrag till bolaget är inte ensade. I ägardirektiven för Fyrishov AB finns inget stipulerat vad gäller föreningsverksamhet.

10.6.2 Sport- och rekreationsfastigheter AB

Idrotts- och fritidsnämndens ordförande är tillika kommunalråd samt ordförande i Sport- och rekreationsfastigheter AB, vilket inte upplevs som något problem varken för bolaget eller för ordförande att hålla rollerna isär.

Kommunfullmäktige har tagit beslut om att bygga om/utöka Studenternas IP. Förutom en ny fotbollsarena för 10 000 åskådare kommer det finnas ett helt nytt torg, café/restaurang, gym, butiker och kontor. Byggnationen beräknas vara klar år 2020. Det finns en framräknad kostnad för hyra under byggnationsåren. När arenan är klar att tas i bruk efter ombyggnationen kommer en ny hyra för anläggningen att beräknas och tas ut, dessa priser är inte färdigförhandlade i dag. I samband med byggnationen kommer det även finnas uthyrning av lokaler till externa kunder. Ansvar och prissättningen för dessa lokaler kommer ligga hos Sport- och rekreationsfastigheter AB.

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

10.7 Resultat av granskningen, sammanfattning och kommentarer

Vi konstaterar att Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för huvuddelen av de stöd som utgår för idrottande. Kontanta stöd (föreningsbidrag) budgeterades år 2018 till 33,8 mkr, därtill kommer subventioner för lokaler/anläggningar (markeringsavgifter) med 130,5 mkr vilket betyder att budgeterat stöd år 2018 totalt uppgår till 164,3 miljoner kronor.

Det finns ett av Idrotts- och fritidsnämnden antaget styrande dokument vad gäller stöd till barn- och ungdomsföreningar, *Bidragsregler för barn- och ungdomsföreningar*. Bidragsreglerna är uppdelade i tre olika kontantstöd; verksamhetsstöd, anläggningsstöd och utvecklingsstöd vilka regleras i beslutade bidragsregler. Som parametrar för bidragsberättigade används ex. antal medlemmar, aktivitetspoäng, kvalitetspoäng och sammankomster.

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar om den totala budgeten för nämnden, inte hur de olika stöden ska fördelas eller hur stora belopp som respektive stöd/nivå ska ge, detta är enligt de intervjuade delegerat till tjänstemännen (fritidsstrategerna) enligt delegationsordningen. Fördelning av stöd går inte som ett beslutsärende till Idrotts- och fritidsnämnden. Dock redovisas bidragen i efterhand en gång om året till nämnden som en informationspunkt.

Om fördelning av föreningsstöd delegerats till tjänstemännen ska fördelning av stöd redovisas och anmälas som ett delegationsärende till nämnden vilket vi inte kan finna är fallet idag. Eller ska föreningsstödet ses som verkställighet vilket, enligt delegationsordningen, är fallet om det saknas utrymme för självständiga bedömningar. Då nämnden inte beslutar om fördelning av föreningsstöd eller nivån på stöden är vår bedömning att det bör tydliggöras om fördelning av föreningsbidrag ska hanteras som ett delegerat ärende eller om det ska anses som verkställighet. Hantering av föreningsstöd saknar inte, enligt vår mening, utrymme för självständig bedömning.

För att jämföra ut mellan flickor/pojkar, kvinnligt/manligt har det, enligt uppgift, arbetats med/satsas på att utrusta anläggningarna på ett mer allsidigt sätt för att passa flickor/kvinnor. Vi har i vår granskning inte funnit att det genomförts någon uppföljning på den gjorda satsningen dvs. att utjämföra mellan flickor/pojkar kvinnligt/manligt. Då ambitionen är öka jämställdhet, jämlikhet och jämföra ut olikheterna mellan flickor/pojkar kvinnligt/manligt menar vi att detta borde följas upp frekvent.

Vi konstaterar att utöver kontantstöd kan även stöd för ex. verksamhetsanpassningar av lokaler och anläggningar där idrottsförbund ställer krav för att kunna bedriva spel på olika nivåer medges. År 2017 tilldelades 6,2 mkr i stöd för anpassningar - 6,1 mkr till Studenternas IP samt 0,1 mkr till Österängens IP.

Vi noterar att majoriteten av de anläggningar Idrotts- och fritidsnämnden hyr hyrs från Uppsala kommun, Sport- och rekreationsfastigheter AB och Uppsala kommun skolfastigheter. Dessutom hyr Idrotts- och fritidsnämnden från Uppsala kommuns fastighetsbolag AB och en del från privata fastighetsägare som ex. Svandammshallarna och Rosendalshallen. Idrotts- och fritidsnämnden hyr också tid i Fyrishov, Svagströms arena, IFU arena och Fresh air nice ice arena. Idrotterna som bedrivs i anläggningarna är allt från skolidrott, konstakning, gymnastik, innebandy, fotboll, hästsport till i stort sett alla övriga idrotter.

2018-06-15

Vi konstaterar att kommunfullmäktige årligen beslutar om taxor och avgifter, bland annat för hyra av idrottslokaler till subventionerad kostnad. Från och med 2018 har det beslutats att taxor och avgifter årligen ska följa den prisuppräknings som för varje år anges i kommunens Mål och budget. Inför år 2018 räknades taxor och avgifter upp med 3 procent.

Vidare konstaterar vi att Uppsala kommun, enligt Kolada, år 2017 satsade 98 kronor/invånare i kommunalt bidrag till idrottsföreningar. Vid jämförelse med kommungruppen (vilken Uppsala kommun ingår i) samt med fyra kommuner ur samma kommungrupp (kommungruppen större städer) ligger Uppsala kommun med sina 98 kr/invånare i det närmaste mitt mellan Södertälje (lägst med 54 kr/invånare) och Västerås (högst kontantbidrag per invånare, 161 kr). dock ligger Uppsala 20 kronor/invånare lägre vid jämförelse med kommungruppen större städer.

Vår helhetsbedömning är att de stöd som utgår kan kopplas till de av kommunfullmäktige fastställda mål och idrotts- och fritidsnämndens mål. Bl. a. kan jämställhet, jämlikhet och god hälsa kopplas till de av kommunfullmäktige fastställda målen.

Vid intervjuer framkom att ett av kommunens bolag upplevde en avsaknad av samordning och dialog mellan idrotts- och fritidsnämnden och bolaget. Vid beslutsfattande/beslut önskades kommunikation och konsekvensanalys mellan bolaget och idrotts- och fritidsnämnden. Det efterlyses även en plattform för dialog mellan ägare, beställaren och utföraren. Att skapa forum för dialog mellan de kommunala bolagen, idrotts- och fritidsnämnden och primärkommunen anser vi vore en bra plattform för att finna sam- syn/samförstånd.

Det finns en delad uppfattning vad gäller förutsättningar/möjligheter för de externa aktörerna. Idrotts- och fritidsnämnden stödjer extern arenaverksamhet både ekonomiskt, marknadsföringsmässigt och med avtalslängd (ex. IFU arena). Av vissa verksamhetsföreträdare framkom att kommunens "egna" verksamheter inte har samma förutsättningar/möjligheter som de externa aktörerna (ex. Fyrishov AB). Vi anser att idrotts- och fritidsnämnden bör sträva efter att ha samma principer vad gäller avtal, marknadsföring, ekonomisk ersättning o dyl för samtliga aktörer.

11 Svar på revisionsfrågan samt rekommendationer

11.1 Svar på revisionsfrågan och rekommendationer

Syftet med granskningen har varit att belysa kommunens stöd till idrottande som ett underlag för bedömning av om stödet sker på ett ändamålsenligt och ur ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt utifrån de mål och uppdrag som fastställts av fullmäktige.

Vilka olika typer av stöd till idrottande finns?

Inom Uppsala kommun finns enligt styrdokumentet *Bidragsregler för barn- och ungdomsföreningar* tre kontantstöd att ansöka om.

- Verksamhetsstöd fördelas utifrån antalet medlemmar, aktivitetspoäng, sammankomster, kvalitet och eventuella kostnader för ledarutbildning.
- Anläggningsstöd, fördelat på driftstöd och investeringsstöd
- Utvecklingsstöd fördelat på Projektstöd och Skollov.

Hur stora är de totala årliga stöden?

Uppsala kommun Granskn rapp stöd till idrottande 2018 slutversion.docx

20

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Kontanta stöd, föreningsbidrag, är för år 2018 budgeterade till 33,8 mkr (år 2017 var motsvarande summa 21,5 mkr), därtill kommer subventionen för lokaler/anläggningar med 130,5 mkr vilket betyder att budgeterat årligt stöd år 2018 uppgår till 164,3 miljoner kronor.

Hur görs prioriteringar mellan t ex olika idrotter, elit/motion, kvinnligt/manligt?

Av fastställda bidragsregler görs ingen selektion mellan pojkar/manligt och flickor/kvinnligt idrottande eller mellan elit och motions idrottande. Uppsala kommun ska, enligt uppgift, arbeta med bredd inte elitsatsningar inom barn och ungdomsidrotten. Man menar att elitsatsningar "hämmas" bland annat genom det utarbetade poängsystemet som bidragsreglerna föreskriver.

Av *Uppsala kommuns inriktning, verksamhet, ekonomi 2015-2018* fastslås att "En framgångsrik breddidrott såväl som satsningar på elitnivå erbjuder medborgarna spännande och utvecklande upplevelser och bidrar till en positiv bild av Uppsala. Förutsättningarna finns för Uppsalas föreningsliv att bedriva idrott på elitnivå. Elitidrottarna är av stort värde som förebilder framförallt för barn- och ungdomar. I Uppsala kommun eftersträvas en balans mellan bredd- och elitidrott vad gäller tillgång till tränings- och tävlingsstider."

Vid intervju framkom det att för att jämnar ut flickor/pojkar, kvinnligt/manligt har det arbetats med/satsats på att utrusta anläggningarna på ett mer allsidigt sätt för att passa flickor/kvinnor samt möjliggjort ex. HBTQ certifiering.

Efter vilka principer fastställs nivåerna på olika typer av stöd?

Det finns ett av Idrotts- och fritidsnämnden antaget styrande dokument vad gäller stöd till idrottande, *Bidragsregler för barn- och ungdomsföreningar*. Bidragsreglerna är uppdelade i tre olika kontantstöd; verksamhetsstöd, anläggningsstöd och utvecklingsstöd vilka regleras i beslutade bidragsregler. Som parametrar för bidragsberättigade används ex. antal medlemmar, aktivitetspoäng, kvalitetspoäng och sammankomster.

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar om den totala budgeten för nämnden, inte hur de olika stöden ska fördelas eller hur stora belopp som respektive stöd/nivå ska ge, detta är enligt de intervjuade delegerat till tjänstemännen (fritidsstrategerna) enligt delegationsordningen. Fördelning av stöd går inte som ett beslutsärende till Idrotts- och fritidsnämnden. Dock redovisas bidragen i efterhand en gång om året till nämnden som en informationspunkt.

Idrotts- och fritidsnämnden antog 2017 förändrade markeringsavgifter. Som en del i Idrotts- och fritidsnämndens strävan att uppnå ökad jämställdhet och jämlikhet inom nämndens ansvarsområde föreslog nämnden anta en ny princip för subventionen till föreningar genom förändringar av bland annat markeringsavgiften. Intäkterna från de ökade markeringsavgifterna ska återföras till föreningarna genom bidrag som fördelas med syfte att uppnå ökad jämställdhet och jämlikhet. Den ökade avgiften följer nämndens princip om subvention till idrott och fritid då intäkten återförs till föreningarna genom ökat föreningsbidrag.

Arenor och hallar o dyl subventioneras, enligt verksamhetsföreträdare, inte på samma villkor.

Vilka andra former av stöd finns för idrottslig verksamhet, t ex tillhandahållande av lokaler och anläggningar?

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Stöd ges även till ex. verksamhetsanpassning av lokaler och anläggningar där idrottsförbund ställer krav för att medge spel på olika nivåer ex. allsvensk fotboll.

Vilka lokaler och anläggningar ägs eller finansieras av kommunen och kommunala bolag och vilka idrotter respektive andra verksamheter bedrivs där?

Majoriteten av de anläggningar Idrotts- och fritidsnämnden hyr hyrs från Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB och Uppsala kommun skolfastigheter. Dessutom hyr Idrotts- och fritidsnämnden från Uppsala kommuns fastighetsbolag AB och en del från privata fastighetsägare som ex. Svandammshallarna och Rosendalshallen.

Idrotts- och fritidsnämnden hyr också tid i Fyrishov, Svagströms arena, IFU arena och Fresh air nice ice arena.

Idrotterna som bedrivs i anläggningarna är allt från skolidrott, konstakning, gymnastik, innebandy, fotboll, hästsport till i stort sett alla andra idrotter.

Efter vilka principer fastställs hyror i lokaler och anläggningar för idrott som ägs eller finansieras av kommunen och kommunala bolag?

Kommunfullmäktige beslutar om taxor och avgifter. Den 27 februari 2017 beslutade fullmäktige om taxor och avgifter inom Idrotts- och fritidsnämndens område; fastställda taxor och avgifter ska från och med 1 januari varje år, med start 2018, följa den prisuppräkning som för varje år anges i Mål och budget. Kommunfullmäktige beslutade 2017-12-11 (§ 276) att räkna upp taxor och avgifter med 3 procent.

Vilka styrelser/nämnder ansvarar för de olika stöden inklusive lokaler och anläggningar?

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för huvuddelen av de stöd som utgår för idrottande.

Kommunstyrelsen har för SM-finalerna i bandy 2018-2020 beslutat att till Nya Destination Uppsala AB i årlig ersättning utge 3,5 miljoner kronor för uppdraget.

Hur ser Uppsala kommuns stöd till idrottande ut jämfört med andra kommuner?

Uppsala kommun satsade år 2017 98 kronor/invånare i kommunalt bidrag till idrottsföreningar.²⁵ Vid jämförelse med kommungruppen (vilken Uppsala kommun ingår i) samt med fyra kommuner ur samma kommungrupp (kommungruppen större städer) ligger Uppsala kommun med sina 98 kr/invånare i det närmaste mitt mellan Södertälje (lägst med 54 kr/invånare) och Västerås (högst kontantbidrag per invånare, 161 kr). dock ligger Uppsala 20 kronor/invånare lägre vid jämförelse med kommungruppen större städer.

Finns en tydlig koppling mellan de kommungemensamma målen, enskilda nämnders mål och omfattning och inriktning på de stöd som ges?

²⁵ www.kolada.se

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Vid intervju beskrevs att kopplingen mellan kommunfullmäktiges mål till Idrotts- och fritidsnämndens mål och de stöd som utges kunde utläsas bland annat ur folkhälsoperspektivet, jämlik-/jämfästills perspektiv samt miljömålen.

Fastställda bidragsregler är kopplade mot beslutade mål. Ex. Jämfästild hälsa, jämlikhet kan kopplas mot bedömning av kvalitetspoängen som sätts. Drogfria miljöer, Delaktighet och God hälsa finns som övergripande mål/värden upptagna i bidragsreglerna.

Övriga frågor som är relevanta för den övergripande frågeställningen.

Fyrishov AB upplever en avsaknad av samordning och dialog mellan primärkommunen och bolaget. Vid beslutsfattande/beslut önskas kommunikation och konsekvensanalys mellan bolaget och Idrotts- och fritidsnämnden. Det efterlyses även en plattform för dialog mellan beställaren o utföraren.

I ägardirektiven för Fyrishov AB finns inget stipulerat vad gäller föreningsverksamhet.

11.2 Rekommendationer

Med utgångspunkt av ovanstående rekommenderar vi Idrotts- och fritidsnämnden:

- Att skyndsamt arbeta fram en långsiktig plan för anläggningsförsörjningen. Det har gått drygt två år sedan det av kommunfullmäktige beslutades att ett styrande dokument gällande den långsiktiga anläggningsförsörjningen i kommunen skulle arbetas fram.
- Att skyndsamt arbeta fram kommunens förhållningssätt beträffande de stora publika evenemangsarenorna. Det har gått drygt två år sedan kommunfullmäktige beslutade att ett styrande dokument gällande de publika evenemangsarenorna skulle arbetas fram.
- Att tydliggöra om beslut rörande föreningsbidrag är ett delegerat ärende eller om det är verkställighet av nämndbeslut.
- Att följa upp de ambitioner/satsningar som gjorts för att öka jämfästildhet, jämlikhet och jämna ut olikheterna mellan flickor/kvinnor och pojkar/män.
- Att skapa forum för dialog mellan de kommunala bolagen och primärkommunen.

2018-06-15

KPMG AB

Camilla Strömbäck

Kommunal yrkesrevisor

Bo Ädel

Kundansvarig

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Bilaga 1

Driftsstöd 2017	Belopp
Almtuna Scoutkår	7 575
Almunge IK	20 616
ASUT	8 446
Bolivia Chasqui	40 215
Bågskytteklubben Sturarna	6 743
Bälinge Rytтарförening	209 495
Bälinge-Jumkil Skytteförening	10 799
Börje SK	90 086
Danmarks IF	213 584
Ekeby Dansstudio	70 081
Ekolns Segelklubb	52 201
Framtidsföreningen	13 646
Funbo IF	43 178
Föreningen Uppsala Voltige	25 126
Gamla Upsala SK	58 506
Gamla Upsala SK	69 660
GF Uppsalafläckorna	74 547
Gottsunda Dans & Teater	48 167
Grönlunds Golfklubb	162 878
Hagby IK	64 438
Ie Capoeira	8 430
IK Hinden	41 748
Jumkils IF	90 693
Järlåsa IF	14 756
Kanotsällskapet Ägir	21 164
KFUM Uppsala Kyokshin Karate	69 671
Kimi Ashihara Karateklubb	17 313
Knutby IF	52 994
Lurbo Ridklubb	350 000
Lyckebokyrkans Ungdom	8 430
Länna IF	2 460

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Marielunds Simsällskap	17 072
OK Linné	42 794
Salabacke Scoutkår	6 744
SK Iron	225 032
Skuttunge SK	4 918
Skuttunge SK	64 628
Storvreta IK	180 477
Sunnersta AIF	148 457
Svartbäckens Scoutkår	3 164
Svartbäckens Scoutkår	9 276
Uppsala Atletklubb	35 321
Uppsala Bugg & Swing	59 363
Uppsala Dansakademi/Aktiv ungdom	200 060
Uppsala Dansakademi/Aktiv ungdom	44 915
Uppsala Gymnastikförening	27 148
Uppsala Innebandyallians	169 886
Uppsala Ju-Jutsuklubb	84 588
Uppsala KFUK-KFUM	350 000
Uppsala KFUK-KFUM	102 626
Uppsala KFUM Badmintonklubb	340 319
Uppsala Ponnyklubb	350 000
Uppsala Shotokan Karateklubb	10 223
Uppsala Skolschacksällskap	20 991
Uppsala Skridskoklubb	11 704
Uppsala Young Hockeyclub	187 708
Upsala Golfklubb	350 000
Upsala IF	101 432
Upsala Studenters IF	330 462
Upsala Tennisklubb	350 000
Vaksala SK	71 263
Valsätrakyrkans Ungdom	31 261
Wasakåren	12 576
Wasakåren	18 021
Wasakåren	39 518
Wattholma IF	13 506

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Ärentuna Scoutkår	8 242
Ärentuna SK	3 705
Almunge Ryttareförening	2 875
Total	5 997 920

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Bilaga 2

Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB's anläggningar

Badplatser/friluftsbad/camping

Bälingebadet Kyrkvägen 28, utomhusbad med tre bassänger varav en 25 metersbassäng, en mindre mellanbassäng och en babypool

Granebergs bad Mälarvägen 2, Sunnersta, litet naturbad

Lyssnaängsbadet Sunnersta, friluftsbad, kiosk

Sandviksbadet/Björklungebadet och camping Björklunge, friluftsbad, camping o kiosk

Testenbadet Almunge, friluftsbad

Frilufts-/rekreationsområden

Fjällnora friluftsområde Friluftsområde med bad, camping, servering, skidåkning och skridskoåkning

Sunnerstaåsen Dag Hammarskjölds väg 270, servering, slalomåkning, barnbacke, värmestuga

Ulva kvarn Ulva, hantverksby, restaurang och café

Idrottsplaner/Fotbollsplaner Bokas via föreningsservice 018/727 13 90, e-post: bokning@upsala.se

Berthåga IP Bertilsvägen 7-9, 11-manna gräsfotbollsplan

Björkvallen IP Björkvallsvägen 2, Björklunge, 7 fotbollsplaner för 11-, 9-, 7- och 5-mannafotboll varav en grusplan och resten på gräs

Bälinge IP Bälinge, 5 fotbollsplaner för 11 och 7-mannafotboll varav fyra gräs och en konstgräs

Ekebyvallens IP Ekebyvägen, 11-manna gräsfotbollsplan

Fålhagens IP Fålhagsgatan 5, 2 st 7-manna grusplaner

Gullhagens IP Lilla Väsby 6, Almunge, 11-manna och 7-manna gräsplaner, www.laget.se/almungeik

Järlåsa IP/Järvallen Rosenbacka 1, 4 gräsfotbollsplaner för 11-manna, 7-manna och 5-mannafotboll, www.jarlasaif.se

Lötens sportfält Sportfältsvägen 2, 8 fotbollsplaner för 11- och 7-mannafotboll varav en konstgräsplan och resten på gräs

Skogsvallens fotbollsplan Skogsvallsvägen, Storvreta, 2 st 11-manna gräsfotbollsplan

Stenhagens IP Naturstensvägen, 11-manna konstgräsfotbollsplan

Studenternas IP Ulleråkersvägen 6, 11-manna gräsfotbollsplan, 2 st bandyplaner, bangolf

Sunnersta IP Långvägen 5, 11-manna gräsfotbollsplan

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Sävja IP 11-manna gräsfotbollsplan, 11-manna konstgräsfotbollsplan, boule, beachvolley, spontanidrottsplats

Valsätra IP Slädvägen 1, 11-manna gräsfotbollsplan, tennisbana grus

Vattholma IP Godtemplarvägen, 11-manna gräs- och grusfotbollsplaner

Viksta IP Vikstaby 18, 11-manna gräsfotbollsplan

Vänge IP/Skeppsvallen 11-manna gräsfotbollsplan, cricketplan, www.hagundaif.se

Åkerlänna IP/Lännaborg 11-manna och 7-manna gräsfotbollsplaner, www.ikhinden.nu

Årsta IP Fålhagsleden 113, 11-manna konstgräsfotbollsplan och 11-manna gräsfotbollsplan

Österängens IP Hjalmar Brantingsgatan 42, 11-manna konstgräsfotbollsplan, friidrottsanläggning

Inomhusfotboll

Anders Diöshallen Sportfältsvägen 2, inomhushall för fotboll med konstgräs

Ishallar

Gränby ishallar och Relitahallen Råbyvägen 71, 3 st ishallar för ishockey/konståkning och 1 hall för bandy

Lokaler

Gula Villan Stadsträdgården Café

Kanothus, klubbhus Seglarvägen, Sunnersta, klubbhus Uppsala kanotförening, www.ukf.se

Scoutgården Sävja

UIFvillan Flogstavägen 9, Uppsala Idrottsförenings klubblokal, www.uiffotboll.se

Villa Fristaden Mälarvägen 26, Sunnersta, uthyrd till föreningar

Ridanläggning

Lurbo ridanläggning Lurbovägen 11, ridanläggning, www2.idrottonline.se/LurboRK-Ridsport/LurboRidklubb

Sim- och sporthall Bokas via föreningsservice 018/727 13 90, e-post: bokning@ uppsala.se

Almunge sim- och sporthall Almungeberg 10, simbassäng, sporthall 45 x 22 m för gymnastik och bollsporter

Sporthallar/idrottshallar Bokas via föreningsservice 018/727 13 90, e-post: bokning@ uppsala.se

Gamla Uppsala sporthall Vattholmavägen 93, läktare och sarg 44 x 24 m för gymnastik och bollsporter

Storvreta idrottshall Ärentunavägen 1, sarg 40 x 20 m för gymnastik och bollsporter

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Vattholma sporthall Malmvågsvägen, läktare och sarg; 37 x 23 m för gymnastik och bollsporter

Övrigt

Ekebyboda skyttecentrum Börje, skytteanläggning som förvaltas av Skytteunionen i Uppsala

KAP evenemangsområde Ulleråkersvägen

Parksnäcken teater Stadsträdgården, utomhusscen, www.parksnackan.se

Rörken motorstadion Ca 10 km NÖ om Uppsala efter väg 288, motorsportområde med motorcross, enduro, off road bil, radiostyrda bilar, go-cart

Röbo tegelbruk

uthyrd till föreningar

Uppsala friidrottsarena Råbyvägen 71, utomhusarena med löparbanor, kastplan, hoppgröp och läktare under tak.

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Bilaga 3

Investeringsstöd 2017	Belopp
Börje SK	60 000 kr
Danmarks IF	50 000 kr
Järlåsa IF	42 100 kr
OK Linné	100 000 kr
Sunnersta AIF	90 000 kr
Almunge IK	15 000 kr
Kanotsällskapet Ägir	80 000 kr
Uppsala Dansakademi	16 000 kr
Uppsala KFUK-KFUM	65 000 kr
SMK Uppsala	93 900 kr
Uppsala Kanotförening	30 000 kr
Uppsala Ponnyklubb	100 000 kr
Lurbo Ridklubb	28 000 kr
Länna IF	80 000 kr
Vaksala SK	65 000 kr
Summa	917 000 kr

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Bilaga 4

Objekt som idrotts- och fritidsnämnden hyr in. Inhyrning sker från Sport- och rekreatjonsfastigheter AB, Skolfastigheter och privata fastighetsägare.

Allaktivitetshuset
Almtunaskolan
ALMUNGE SIM & SPORHALL
Bellmanskolan
Bergaskolan
BJÖRKJÄRNET ISHALL
Björklunge kyrkskola
Björkvallen IP
Björkvallsskolan
BOKNINGSBARA YTOR
Bolandgymnasiet
Brantingskolan
Bygdegårdar
Bäcklösaskolan
Bälinge IP
Bälinge konstgräs
Bälinge skola
BÄLINGEBADET
Celsiuskolan
DIÖSHALLEN
Domarringens skola
EKEBYBODA
Ekebydalens konstgräs
Ekebyskolan
ekebyvallens IP
Ekudden
Eriksbergsskolan
Flogtaskolan
Fredrika Bremerskolan
Fritidsbanken
FYRISHOV
Fyrisskolan
Fålhagens IP
G:LA UPPSALA SPORHALL
GOTTSUNDABADET
Gottsundahallen (inkl boule o boll)
Gottsundaskolan
GRÄNBY ISHALL
GRÄNBY/LÖTEN BOLLYTOR
Gränbyskolan
Hågadalskolan

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

IP SKOGEN
Johannesbäck konstgräs
Johannesbäcksskolan
Jällaskolan
Järlåsa IP
JÄRLÅSAHALLEN
Kanothus Sunnersta
KAP
Katedralskolan
Knutby skola
Kvarngårdesskolan
Liljeforskskolan
Livets ord idrottshall
Lundellska skolan
LURBO
Malmaskolan
Pilsbo
Pluggparadiset
Ramsta skola
Relitahallen
Rosendalshallen
RÖRKEN
Skyttorps skola
Squashhallen Rosendal
Stavby skola
Stenhagens IP
Stenhagens konstgräs
Stenhagenskolan
Stenhammarsskolan
Storvreta idrottshall
Storvreta Konstgräs
Storvretaskolan
STUDENTERNAS IP
SUNNERSTA
Sunnersta idrottspaviljong
Sunnersta skolan
Svandammshallarna
Sverkerskolan
SÄVJA IP
Sävjaskolan
Tiundaskolan
Tunabergsskolan
UIBF-arena
UIF klubblokal
Ulleråker idrottshall

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Uppsala friidrottsarena
Uppsävjaskolan
Vaksalaskolan
Valsätra IP
Valsätra konstgräs
Valsättaskolan
Vattholma IP
Vattholma sporthall
Viksta IP
Villa Fristaden
Von Bahrs skola
Vänge IP
Vänge skola
Västra Stenhagenskolan
Växthusets skola
Ytterkommundelar
Åkerlänna IP
Åkerlänna Skola
Ångelstaskolan
Årsta Konstgräsplan
Årstaskolan
Ärentunaskolan
Österängens IP

Uppsala kommun
Stöd till idrottande

2018-06-15

Bilaga 5

Intervjuade, korrespondens:

Eva Sterte, VD Uppsala Sport- och Rekreattionsfastigheter AB

Liisa E Hundertmark, VD Fyrishov AB

Eva Wennmark, föreningsstrateg

Tuija Kulma, projektledare (anläggningar)

Susanna Kärvestedth, Destination Uppsala

Eva Hermansson Flodin, finanschef

Rickard Malmström kommunalråd (MP), ordförande Idrotts- och Fritidsnämnden samt
ordförande Uppsala Sport- och Rekreattionsfastigheter AB